
Balaskó Ákos

VISSZABÁMUL

Arca tömegarc: zsepik bontatlan csomagja.
Rendezgeti a nap nüanszlistáját,
próbálja, a metró rángat, alig tud írni.
Ül a sminkkel takart fájdalommal,
mintha közvetlen a csontot ütnék,
bevérzés, nyomok, utaló jelek nélkül.

És úgy néz a mellé állóra rögtön
(hónaljfolt, többnapos borosta,
őszes halánték), mintha a szájában
lenne a farka. Az ember visszabámul
rozsdás szerelvényekkel.
Az ember sosem tesz mást,
csak visszabámul.
És a nyilvánvaló okokról lecsúszik
minden fedősztori, mint a csillogó
koponyabőrrel a kendő.

Miután leszáll, a nő hosszan,
kétmegállónyt néz az ajtó mögé.
Feltépvé, mint egy var,
mintha beletörték volna a kanült.
Megnyálazza az ujját, lapoz.
Kézfejen vészesen kevés hús tapad.
Ilyen madárcsontokból jósolni szoktak.

MÉLYZÖLD, ÖSSZEROPPAN

Átöltöttünk még indulás előtt.
Feltámadt a szél, ellen kellett kormányozni.
A távoli dombra mutatott, hogy ott már,
ott van a felhők sarka – mondta. –
Ott már minden rendben lesz.
Még több hajtókanyar van addig
a mélyzöld levelű nyárfák között a
kigombolhatatlan szürkeségben.
Egy ránk boruló felhő szokatlan
kontrasztmélységet ad a színeknek.

Látszott rajta, kizsigerelte a hét,
árnyékban ülnek szeme alatt
a fáradtság kapavágásai.
A szem sosem öregszik, az elmúlás ezért
ver közvetlen mellette tanyát legelőször.
Nem is tudtam, az allergia ilyen durván
szétrobbanthatja a hajszálereket a szemben.
Hozzám sodródott egy hosszabb kanyarban,
hozzám pörgette a centrifugális erő.
Átöleltem, mint egy vérömleny az íriszt.

Azt hiszem, ugyanarra gondoltunk,
akkor tűnt először fel az átölelés trivialitása,
abban a kontrasztmélységű fénytörésben,
hogy nem lehetünk másként, mint távlatokban.
És hogy mögöttünk minden felhő
saját súlyától összeroppan.

Mesterházi Mónika

„ENGEM VALAMIKÉPP MINDIG A TRADÍCIÓ MEGÚJÍTÁSA ÉRDEKELT”

Petri György: ELÉGIA

A versolvasó ember elméje időnként idézetekkel válaszol bizonyos helyzetekre. Például, ha megérkezik az ősz: „*Itt van az ősz, itt van újra*”, mondja, vagy „*nem bir mást mondani: ősz van! / nagy hírként kiáltja amit mindenki tud: ősz van!*” Nekem egy ideje Petri sorát dobja a felszínére az agyam: „*Jó volna hosszabb, embermentes ősz.*” A hagyomány ugyanígy működik, egy-egy versben olykor több másik lenyomata megvan.

Noha Petri a köztudatban a radikális újítók közé tartozik, irodalmi interjúiban többször is hangsúlyozza, hogy „*éppenséggel tradicionális költőnek*” tartja magát. „*Most úgy érzem, olyasmit csinállok, ami a tradicionális költészetnek egyfajta megújított változata*”¹ – közli egy 1990-es beszélgetésben. Ez már (publikált) költészetének második megújulására vonatkozik. Pár évvel később így látja: „*az első két kötet egy ilyen tragikus-romantikus melankólia jegyében fogant, az ÖRÖKHÉTFŐ volt az én Sturm und Drangom. Mostanra, úgy érzem, van valami higgadtság és rezignáltság*”.² Az elioti–modernista indulás, a tabuk nélkül beszélő és politizáló, szamizdatos harmadik kötet után az 1985-ös, szintén szamizdat kiadású AZT HÍSZIK-kötettel kezdődik ez a korszaka – idetartozik a „*Jó volna...*” kezdetű ELÉGIA is –, amikor Fodor Géza szavaival: „*születőben van Petri költészetében valami végső tárgyla-*